

**WÓJT
GMINY GRUDZIĄDZ**

**OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO
ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DZIAŁKI NR 95 ORAZ CZĘŚCI DZIAŁKI NR 3057/8
W OBRĘBIE PIEŃKI KRÓLEWSKIE
GMINA GRUDZIĄDZ**

AUTOR: RAFAŁ ŁUCKI

Opracowano na podstawie opracowania ekofizjograficznego do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 95 oraz części działki nr 3057/8 w obrębie Pieńki Królewski, Gmina Grudziądz - mgr Zofia Domżańska biegła z listy Ministra O. Ś .Z. N. i L. nr 0346, 2014 r.

Grudziądz luty 2016 r.

Spis treści

- I. Zakres i główne cele zmiany planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 95 i części działki nr 3057/8 w obrębie Pieńki Królewskie
- II. Informacja o celu i metodach zastosowanych przy opracowaniu prognozy
- III. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i antropogenicznego oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanych zmian zawartych w projekcie planu
 1. Położenie administracyjne, regionalizacja fizjograficzna i geomorfologia
 2. Wody powierzchniowe i podziemne
 3. Warunki klimatyczne
 4. Budowa geologiczna, warunki geologiczno - inżynierskie i surowce mineralne
 5. Gleby
 6. Szata roślinna i świat zwierzęcy
 7. Analiza funkcjonalno – przestrzenna obszaru planu i terenów sąsiadujących
- IV. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym przewidywanym oddziaływaniem ustaleń projektu planu
- V. Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji zamierzeń planu w aspekcie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody
- VI. Ocena przydatności do różnych form zagospodarowania.
- VII. Uwarunkowania ekofizjograficzne.
- VIII. Podsumowanie, synteza, wnioski.

I. ZAKRES I GŁÓWNE CELE ZMIANY PROJEKTU PLANU ZAGOSPODAROWANIA PPPRZESTRZENNEGO DZIAŁKI NR 95 I CZĘŚCI DZIAŁKI NR 3057/8 W OBRĘBIE PIEŃKI KRÓLEWSKIE

Głównym celem opracowania projektu planu, jest określenie sposobu zagospodarowania działki nr 95 i części działki nr 3057/8, w obrębie Pieńki Królewskie, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawnymi (dotyczącymi głównie planowania przestrzennego, ochrony środowiska, ochrony przyrody i środowiska kulturowego), fizjografią terenu i aktualnymi potrzebami właściciela terenu.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest przepisem gminnym, a jego ustalenia są treścią uchwały rady gminy.

Podstawowym dokumentem, powiązany z projektem planu jest „Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 95 i części nr 3057/8, w obrębie Pieńki Królewskie, gmina Grudziądz”, opracowane przez mgr Zofię Domżałską z Grudziądza z 2014 r.

II. INFORMACJE O CELU I METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

Dokumentacja niniejsza stanowi opracowanie ekofizjograficzne, w rozumieniu art. 72 ust. 5 przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 672) oraz w § 2 pkt. 1 lit., a Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298) i obejmuje w szczególności elementy, wskazane w § 6 wyżej wymienionego rozporządzenia. Stanowi ona podstawowy materiał wyjściowy do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją przyrodniczą sporządzoną dla potrzeb prac planistycznych w zakresie zagospodarowania przestrzennego i stanowi podstawę do zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w formułowaniu ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów na określone cele oraz zasad ich zagospodarowania. Celem tego opracowania jest postawienie diagnozy stanu środowiska przyrodniczego, rozpoznanie jego zagrożeń oraz ich identyfikacja. Elementem opracowania jest określenie wstępnej prognozy dalszych zmian, jakie zachodzą będą w środowisku. Prognoza ta ma polegać na określeniu kierunków oraz możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, będących wynikiem dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania terenu. Celem opracowania ekofizjograficznego jest również wskazanie na przyrodnicze predyspozycje analizowanego terenu do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej, polegające na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze. Kolejnym elementem składającym się na cel merytoryczny opracowania, jest określenie możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania terenu.

III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ANTROPOGENICZNEGO ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANYCH ZMIAN ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

1. Położenie administracyjne, regionalizacja fizjograficzna i geomorfologia terenu

Miejscowość Pieńki Królewskie leżą w południowej części gminy Grudziądz, w odległości około 8,0 km na południe, od siedziby Urzędu Gminy.

Działki objęte projektem planu zlokalizowane są we wschodniej części wsi, między drogą krajową nr 55 a powiatową nr 1621C.

Uwzględniając podział Polski na jednostki fizjograficzne (wg. J. Kondrackiego 1998) wieś Pieńki Królewskie leży w granicach jednostki fizjograficznej zwanej Kotliną Grudziądzką (lub Basenem Grudziądzkim), po wschodniej stronie Wisły, która stanowi mezoregion w makroregionie Doliny Dolnej Wisły (wg. podziału fizyczny –

geograficznego dokonanego przez J. Kondrackiego 1998 r.). Basen Grudziądzki to największe kotlinowate rozszerzenie Doliny Dolnej Wisły, którego założenia stanowi rozległa niecka o charakterze depresji końcowej, utworzonej w późnym plejstocenie. Niecka ta miała duży wpływ na przebieg procesów rzeźbotwórczych w czasie zanikania lądolodu. Rzeźba tego terenu jest młoda, została ukształtowana w plejstocenie (w czasie zlodowacenia bałtyckiego), a następnie przekształcona w holocenie. Charakterystyczną cechą geomorfologiczną Basenu są terasy rzeczne i kępy wysoczyznowe, oraz stożki napływowe, zagłębienia i rynny wytopiskowe powstałe w holocenie. Wyróżnia się tu 9 teras nadzalewowych Wisły, zachowanych fragmentami w różnych częściach Basenu. W zachodniej części Basenu, w Świętym, Nowych Marzach i Rulewie rozpoznano terasy kemowe.

Wyspy wysoczyznowe stanowią resztki wysoczyzny morenowej zlodowacenia bałtyckiego, wznoszące się ponad 60,0 m ponad dno doliny Wisły, nawiązując swoimi wierzchołkami do poziomu otaczającej wysoczyzny. Po prawej stronie Wisły na południe od ujścia Osy wznosi się największa z nich - Kępa Forteczna, osiągająca w punkcie kulminacyjnym 86,1 m n.p.m, na południe od niej – Kępa Strzemięcińska o kulminacji 79,3 m n.p.m. Po lewej stronie Wisły, oddzielona od koryta rzecznego, 4 km szeroką równiną zalewową, wznosi się Kępa Górnej Grupy, której maksymalna wysokość wynosi 77,3 m n.p.m. Zbocza kęp, podcięte erozyjnie, stromo opadają w kierunku Wisły, natomiast łagodnie w kierunku przeciwnym.

Strome zbocza doliny Wisły i Mątwy rozcięte są bocznymi dolinkami i jarami. U wylotu tych dolin powstały stożki napływowe. Największe z nich rozpościerają się na powierzchniach IV, III i II teras nadzalewowych i są to: stożek Mątwy w części zachodniej oraz Maruszy, Turznicy i Młynówki, w części wschodniej Basenu Grudziądzkiego.

Zarówno we wschodniej jak i zachodniej części Basenu spotyka się zagłębienia rynnowe. W części zachodniej występuje Rynna Fletnowska, o kierunku południkowym i długości około 10 km. Najgłębszą część rynny wypełnia Jez. Fletnowskie. Natomiast w części wschodniej analizowanej jednostki, genezę rynnową ma niecka jeziora Tarpno. Bezpośrednio z korytem Wisły sąsiaduje równinna zalewowa, która zajmuje największe i ciągle powierzchnie w dnie doliny. Jest ona wzniesiona około 1,5 m ponad średni poziom wody w rzece i w całości została uformowana w holocenie. Terasa zalewowa nie tworzy zupełnie płaskiej powierzchni lecz wykazuje deniwelacje wahające się od 1,5 – 2,0 m. Najniżej położone miejsca znajdują się w dnie starorzeczy świeżych lub suchych. Starorzecza układają się w szereg wyraźnych ciągów, znaczących stosunkowo najmłodsze fazy migracji koryta rzecznego.

Rzeźba terenu, analizowanego rejonu, jest urozmaicona ponieważ wieś Pieńki Królewskie leżą na różnych formach geomorfologicznych: na fragmentach V, VI, VII i VIII nadzalewowej terasy Wisły, na których rozwinęły się formy eoliczne: wydmy, równiny piasków przewianych oraz niecki deflacyjne. Teren objęty projektem planu, pod względem geomorfologicznym (wg szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1: 50 000, ark. Grudziądz – Rudnik) leży na VIII erozyjno – akumulacyjnej nadzalewowej terasie Wisły, na powierzchni, której nałożyły się formy eoliczne: równiny piasków przewianych i wydmy. Powierzchnie działek są płaskie i rzędne wynoszą od 28,97 – 27,1 m n.p.m.

2. Wody powierzchniowe i podziemne

Basen Grudziądzki cechuje duże bogactwo zjawisk hydrograficznych, których reżim wodny kształtuje Wisła.

W podziale Polski na regiony hydrograficzne wg. K. Dębskiego (1958) leży on w podregionie nr 34, którego bilans wodny określają wskaźniki: opad 500 mm, odpływ – 73 mm, parowanie i zużycie gospodarcze – 427 mm. W obrębie analizowanej jednostki fizjograficznej do Wisły, po stronie prawej, po stronie prawej wpadają Osa oraz poprzez Kanał Główny dwa niewielkie dopływy Rudniczanka i Młynówka, natomiast po stronie lewej znacznie większa rzeka Mątwawa. Wisła w tym rejonie posiada szerokość około 400 m, a przeciętna głębokość od 3,0 – 5,0 m. Charakteryzuje się śnieżno - deszczowym typem ustroju wodnego, wyrażającym się dwoma maksimami: wiosennym (spowodowanym przez pojawienie się wód roztopowych) oraz letnio-jesiennym (związany z opadami deszczu).

Na terasie zalewowej, bardzo ważną rolę odwodnieniową, odgrywają liczne rowy melioracyjne, odprowadzające wody powierzchniowe (po lewej stronie Wisły) do Mątwawy, która od miejscowości Święte płynie równolegle do koryta Wisły.

Teren objęty opracowaniem należy do zlewni rzeki Rudniczanki, która płynie w odległości około 0,3 – 1,5 km na północ od analizowanych terenów (zlewnia III rzędu), dopływu Kanału Głównego, uchodzącego do Wisły.

Według informacji uzyskanej z Wydziału Zarządzania Kryzysowego Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, działki objęte projektem planu, nie leżą w strefie potencjalnych stanów zagrożenia powodziowego.

Czwartorzędowy poziom wodonośny cechuje duża zmienność uzależniona od warunków geomorfologicznych. Na kępie wysoczyznowej, w plejstocenijskich piaskach międzymorenowych, występują jedna lub dwie warstwy wodonośne. Głębokość ich występowania i miąższość jest zmienna (w zależności od sytuacji morfologicznej). Na dnie doliny Wisły występuje jedna warstwa wodonośna w utworach plejstocenijskich o dużych zasobach oraz sączenia w utworach holocenijskich. W rejonie Grudziądza, w dolinie Wisły (z uwagi na dużą zasobność utworów plejstocenijskich), A. S. Kleczkowski wydzielił GZWP nr 129 pod nazwą „Dolina rzeki dolna Osa”, w którym wody wymagają najwyższej ochrony. Działki objęte projektem planu, nie leżą w granicach tego zbiornika.

W rejonie wsi Pieńki Królewskie w utworach czwartorzędowych występują dwie warstwy wodonośne. Pierwsza o swobodnym zwierciadle zalegającym na głębokości 2,80 m posiada niewielką miąższość, wydajność kilku m³/h i jest eksploatowana głównie w studniach kopanych.

Druga posiada zwierciadło wody swobodne lub pod niewielkim ciśnieniem hydrostatycznym, które stabilizuje się na głębokości 4,0 - 5,0 m. Jest ona zasobna w wodę i stanowi zasadniczy poziom wodonośny w tym rejonie. Woda z tej warstwy, poza zwiększoną ilością żelaza i manganu nie wykazuje zanieczyszczeń fizyko-chemicznych ani bakteriologicznych. Do celów spożywczych wymaga uzdatnienia.

3. Warunki klimatyczne

W klimatycznym podziale Polski, opracowanym przez R. Gumińskiego, a zmodyfikowanym przez J. Kondrackiego, wieś Wałdowo znajduje się w Dzielnicy Bydgoskiej (VI), której klimat ma cechy przejściowe między chłodniejszą i o większej rocznej sumie opadów Dzielnicą Pomorską, a cieplejszą i suchą Dzielnicą Środkową.

Średnia roczna temperatura z wielolecia wynosi około 8°C. Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec (17°C), a najzimniejszymi styczeń i luty (od -1,8 do 2,5°C). Dni z przymrozkami jest w roku około 106 – 120, głównie od grudnia i do marca, często zdarzają się też w listopadzie i kwietniu. Temperatura powietrza wiąże się ściśle z zachmurzeniem i nasłonecznieniem, ponieważ natężenie promieniowania zależy od przeźroczystości atmosfery, stąd największe jest w kwietniu i maju. W dobowym i rocznym rozkładzie temperatur bardzo ważną rolę odgrywa rzeźba terenu. Najbardziej nasłonecznione są strome stoki o ekspozycji południowej, południowo – zachodniej i południowo – wschodniej. W obniżeniach terenu oraz u podnóża zboczy doliny Wisły, szczególnie w czasie bezchmurnych dni i bezchmurnych nocy, wyżej położone powietrze spływa grawitacyjnie po zboczach i gromadzi się w postaci zastoisk chłodu, zimą zaś w postaci zastoisk mrozowych (na skutek inwersji temperatur), czyli temperatury na dnie doliny są niższe niż na wysoczyźnie. Różnice temperatur (między dnem dolin a wysoczyzną), zaznaczają się również w porze dziennej przy małych zachmurzeniach i słabych prędkościach wiatru, są one jednak mniejsze niż nocą, a układ temperatur jest normalny (niższe temperatury na wysoczyźnie).

Opady należą do najniższych w Polsce i wynoszą nieco ponad 500 mm rocznie. Średnia roczna wilgotność względna wynosi 80%. Minimum przypada na czerwiec (68%), maksimum na listopad i grudzień (89-90%). Z wilgotnością względną powietrza wiąże się powstawanie mgieł, które występują głównie w obniżeniach w dolinie Wisły. Są to mgły radiacyjne, powstałe w wyniku dużego ochłodzenia dolnych warstw powietrza w nocy w skutek wypromieniowania oraz spływu chłodnego powietrza z wyższych partii terenu.

W skali roku dominują wiatry południowo - zachodnie (19,4%) formowane pod wpływem biegu doliny Wisły i zachodnie (17,5 %) związane z ogólną cyrkulacją atmosferyczną. Z wiatrami tego typu napływają wilgotne masy powietrza pochodzenia atlantyckiego, ciepłe w zimie, chłodne w lecie. Natomiast z wiatrami wschodnimi (11%) wiąże się suchość pogody i małe opady.

Warunki topoklimatyczne w obrębie wsi Pieńki Królewskie są zróżnicowane z uwagi na zróżnicowanie rzeźby terenu, wód powierzchniowych (drobne cieki, oczka wodne, tereny podmokłe), szaty roślinnej i intensywności zagospodarowania. W rejonie analizowanych działek warunki te są korzystne z uwagi na dobre nasłonecznienie, dość dobre przewietrzanie i bezpośrednie sąsiedztwo lasu.

4. Budowa geologiczna, warunki geologiczno - inżynierskie i surowce mineralne

Najstarszymi utworami rozpoznanymi w Kotlinie Grudziądzkiej są osady sylurskie wykształcone jako szare i szarozielone iłowce. Nawiercono i rozpoznano je w otworze w Maruszy. Z punktu widzenia niniejszego opracowania, praktyczne znaczenie mają tylko utwory czwartorzędowe i dlatego starszych się nie omawia.

Wykształcenie stropowych partii czwartorzędu związane jest z formami morfologicznymi.

Na kępach wysoczyznowych występują gliny lodowcowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe, a na terasach nadzalewowych żwiry i piaski rzeczne. W pobliżu krawędzi Wisły gdzie wysoczyzna morenowa została zniszczona w wyniku procesów denudacyjnych, na powierzchni występują utwory międzymorenowe: ily, piaski lub żwiry. Według szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50 000 ark. Grudziądz – Rudnik na omawianych działkach oraz w najbliższym jej sąsiedztwie, na powierzchni występują piaski teras rzecznych i piaski eoliczne, a lokalnie torfy na namulach den dolinnych.

Schematyczny profil geologiczny omawianego terenu, w oparciu o najbliższy otwór hydrogeologiczny przedstawia się następująco: od powierzchni do 4,0 m występują piaski drobnodziarniste, w stropie z domieszką humusu, podścielone 4,0 m warstwą glin polodowcowych, a następnie do 19,0/21,0 m zalegają piaski o różnym uziarnieniu.

Na analizowanych działkach warunki geologiczno – inżynierskie są korzystne dla budownictwa. Grunty sypkie są średnio zagęszczone i zagęszczone, płaski teren (bez zagrożeń zjawiskami geodynamicznymi), a zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości powyżej 2,0 m.

Na działkach, ani w najbliższym sąsiedztwie nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

5. Gleby

Duża różnorodność litologii powierzchniowych utworów geologicznych, rzeźby, stosunków wodnych oraz klimatycznych spowodowała zróżnicowanie typów gleb i ich przydatności rolniczej w obrębie Basenu Grudziądzkiego.

Na kępach wysoczyznowych, największe powierzchnie zajmują gleby brunatne, a następnie płowe, wykształcone z glin morenowych. Gleby brunatnoziemne tworzą zwarte kompleksy o najwyższej przydatności rolniczej. Na piaszczysto - żwirowych równinach sandrowych oraz terasach rzecznych wytworzyły się gleby bielcowe, porośnięte najczęściej lasami. W Dolinie Wisły, na terasie zalewowej występują mady rzeczne, wykształcone z naniesionych przez rzekę osadów mineralnych i organogenicznych. Stanowią grupę typów glebowych o bardzo różnych właściwościach w zależności od uziarnienia, stosunków wodnych, budowy profilu glebowego itd. Są to gleby zaliczane do najwyższych klas bonitacyjnych. Lokalnie występują gleby pochodzenia organicznego, do których należą gleby bagienne: mułowe i torfowe oraz gleby pobagienne: murszowe i murszowate. Gleby te powstają przy udziale materii organicznej w warunkach nadmiernego uwilgocenia. Gleby te wykorzystane są głównie pod użytki zielone. Na analizowanych działkach występują gleby typu bielcowych. Pod względem bonitacyjnym są to gleby mineralne najniższych klas LsVI.

6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

W podziale botanicznym Polski, Kotlina Grudziądzka należy do Krainy Pomorskiego Pasa Przejściowego, który cechuje się korzystnymi warunkami dla rozwoju lasów mieszanych i sosnowych, z rzadkim podszyciem. Świat roślinny i zwierzęcy uległ ogromnym zmianom antropogenicznym. Dominuje roślinność związana z działalnością człowieka - łąki, rośliny uprawne.

Na analizowanych terenach i w bezpośrednim ich sąsiedztwie, naturalna szata roślinna jest bogata. Na działce nr 3057/8 rośnie sosnowy las, a na działce nr 95 rosną stare drzewa (lipy, kasztanowce) ozdobne krzewy. Sosnowo - brzozowe zagajniki rozrzucone są na całym terenie wsi, wiąże się to występowaniem gleb o najniższych klasach bonitacyjnych, które są zalesiane.

Zabudowaniom gospodarskim oraz zabudowie jednorodzinnej towarzyszy zieleń ozdobna (drzewa i krzewy iglaste, liściaste, różnego rodzaju rośliny kwiatowe) oraz niewielkie sady.

Pod względem faunistycznym, rejon Białego Boru należy do krainy południowobałtyckiej.

O składzie gatunkowym fauny decyduje urozmaicona rzeźba terenu, sieć wód powierzchniowych, szata roślinna i sposób zagospodarowania terenu. Świat kręgowców związany jest ze środowiskiem wodnym i leśnym i

reprezentowany jest przez około 40 gatunków. Z ryb spotyka się okonia, karasia, lina, szczupaka, płoć oraz amura i tołpygę. Płazy i gady reprezentowane są przez gatunki spotykane na terenie całej Polski. Gady reprezentowane są przez: zaskronca, jaszczurkę zwinkę i żmiję, a płazy przez: traszkę, żabę i ropuchę. Z ptaków osiadłych żyje wróbel, dzięcioł, z wędrownych - słonka, jeżyk, z koczowniczych: czeczotka, jemioluska, bojownik. W parkach i lasach spotyka się kosa, ziębę, słowika, a nad zbiornikami wodnymi czapłę, derkacza, perkoza i kaczki.

7. Analiza funkcjonalno – przestrzenna terenów objętych projektem planu i sąsiadujących

Obszar objęty projektem planu leży we wschodniej części wsi Pieńki Królewskie. Nie ma na nim żadnej zabudowy. Jest to częściowo las sosnowy, a częściowo ugór z starymi drzewami wzdłuż południowej granicy.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania działek jest odpowiedni do istniejących warunków przyrodniczych. Gleby o najniższej klasie bonitacyjnej, nie są wykorzystywane rolniczo tylko pod las i infrastrukturę techniczną.

W bezpośrednim sąsiedztwie działek nr 95 i nr 3057/8, znajduje się kościół rzymsko – katolicki, a dalej cmentarz żołnierzy radzieckich.

Z infrastruktury technicznej, w pobliżu analizowanych działek znajdują się: tory kolejowe trasy Grudziądz – Toruń, droga krajowa nr 55, droga powiatowa 1621C, kablowe i napowietrzne linie nN 0,4 kV i sN15 kV, słupowe stacje transformatorowe 15/0,4 kV oraz gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250; PN 6,3 MPa relacji Grudziądz – Turznicze

W całej wsi, dominuje sposób zagospodarowania charakterystyczny dla terenów wiejskich, jednak brak jest dużych gospodarstw z rozwiniętą hodowlą zwierząt czy upraw roślin. Znaczną powierzchnię zajmuje uprawa roślin w tunelach foliowych i szklarniach. Zabudowa, o charakterze zagrodowym oraz budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, jest rozproszona. Największa koncentracja zabudowy jest wzdłuż dróg do Torunia i Chełmna. Tam również zlokalizowane są zakłady usługowe o różnym charakterze (mechanika pojazdów samochodowych, zakład blacharski, auto – komis). Duży procent stanowi nowa, o wysokich walorach estetycznych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą niewielkie ogrody oraz znaczne powierzchnie pól uprawnych.

Zanieczyszczenie gleb, w gminie Grudziądz (a tym samym w terenie objętym projektem planu) metalami ciężkimi, w stosunku do naturalnej zawartości jest niskie. W klasie 0 klasy zanieczyszczenia (zanieczyszczenie naturalne) występuje następujący procent gleb, pod względem zawartości: ołowiu, kadmu, niklu i cynku - 89%, a miedzi - 96%. Pod względem zawartości siarki siarczanowej 63% gleb ma niską (I klasa), a 22% - średnią (II klasa) i 15% silne zanieczyszczenie (IV klasa). Klasa IV świadczy o zanieczyszczeniach antropogenicznych.

Dokonana przez WIOŚ Bydgoszcz, dziewiąta roczna ocena powietrza w województwie kujawsko - pomorskim wykazała, że strefa kujawsko - pomorska, a tym samym analizowany obszar, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (kryterium – poziom dopuszczalny), dla poszczególnych zanieczyszczeń, znajduje się w klasach: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów, dwutlenek węgla – klasa A (najkorzystniejsza - poziom substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego najkorzystniejszy), pył zawieszony PM₁₀ i benzen – klasa C (najniższa – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalny).

Z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę roślin – z uwagi na zawartość dwutlenku siarki i tlenu azotu - klasa A, natomiast ozonu – C.

Wieś Pieńki Królewskie posiada komunalną sieć wodociagową, nie ma natomiast sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Brak kanalizacji terenu jest niekorzystny dla ochrony jakości wody podziemnej pierwszej, eksploatowanej warstwy wodonośnej, z uwagi na brak dostatecznej ochrony utworami słabo przepuszczalnymi, są narażone na zanieczyszczenia antropogeniczne, związane głównie z gospodarką rolną (nawożenie mineralne, środki ochrony roślin, obornik, gnojowica).

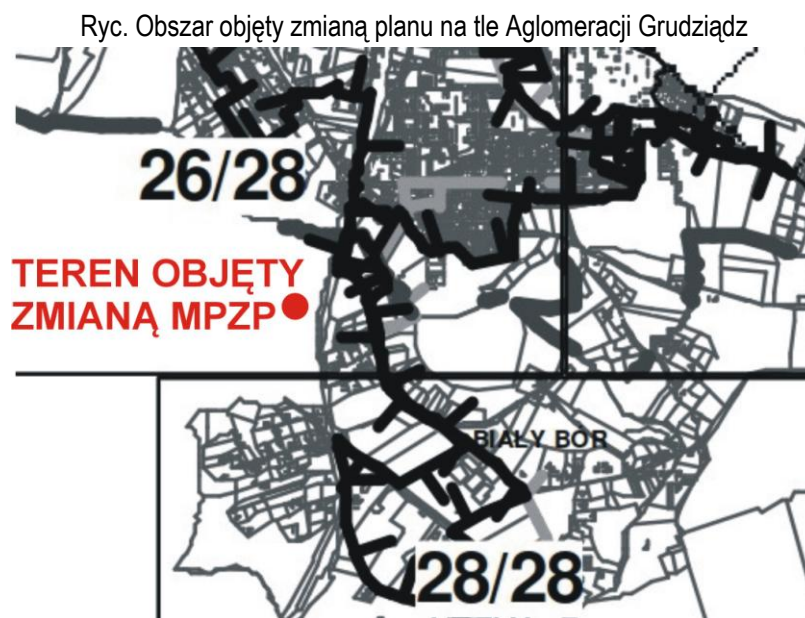
Zagadnienie utylizacji ścieków komunalnych w Polsce, przedstawia „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych”, opracowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r. W programie tym, określono nazwy aglomeracji (w rozumieniu ustawy Prawo Wodne) w całej Polsce oraz terminy ich skanalizowania

Teren objęty projektem planu, leży w granicach aglomeracji Grudziądz (o równoważnej liczbie mieszkańców 198 000 z miejsko - gminną oczyszczalnią ścieków w Nowej Wsi, powiat Grudziądz), wyznaczonej Rozporządzeniem Nr 59/2006 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie aglomeracji Grudziądz (Dz.

Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 55, poz. 918). Według tego „Programu”, aglomeracja Grudziądz winna być skanalizowana do 2004 r. Jednak jak informuje Urząd Gminy w Grudziądzu, **z uwagi na brak funduszy** (Gmina nie otrzymała pieniędzy z Unii Europejskiej), termin kanalizacji południowej części gminy (w obrębie której leży teren objęty projektem planu), nie jest jeszcze określony.

Ponadto, w związku z prowadzoną przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, czwartą aktualizacją zapisów Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, wynikającą z art. 43 ust. c, ustawy z dnia 18 lipca 2001 Prawo Wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 r. ze zm.) Gmina Miasto Grudziądz i Gmina Grudziądz, dnia 29.08. 2011 r., wystąpiły do Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego, z projektem zmian w aglomeracji Grudziądz. Uwzględniając zapisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z 1 lipca 2010 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz. U. Nr 137, poz. 922), w projekcie tym dokonano zmian jej granic. Zaproponowano zmniejszenie RLM z 198 000 do 175 000 RLM oraz zmniejszenie powierzchni aglomeracji. W gminie Grudziądz ma ona obejmować **tylko dwie wsie**: Nowa Wieś i Świerkocin. Pozostałe tereny zostały z aglomeracji wyłączone ze względu na małą gęstość zaludnienia (mniej niż 120 mieszkańców na 1km sieci).

Dnia 26 stycznia 2015 roku Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr III/71/15 wyznaczył nowe granice aglomeracji Grudziądz. Zgodnie z §1 w/w uchwały: „Wyznacza się aglomerację Grudziądz o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 118 493 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie miejscowości Nowa Wieś, położona w gminie Grudziądz, powiat grudziądzki, której obszar obejmuje miasto Grudziądz (część), gm. miejska Grudziądz oraz w części wsie: Nowa Wieś, Świerkocin, Mokre, Parski, Wielkie Lniska, Węgrowo, Marusza, Zakurzewo, Biały Bór, Gać, położone w gminie Grudziądz”

Źródło: Załącznik graficzny do uchwały III/71/15 Sejmiku Woj. Kuj.-Pom.

Podłączenie terenu do najbliższej istniejącej sieci kanalizacji komunalnej, na terenie miasta Grudziądz, jest zbyt kosztowne, z uwagi na małą ilość mieszkańców, którzy potencjalnie mogliby odprowadzać ścieki do sieci na odcinku między analizowanymi działkami a miastem Grudziądz.

W powyższej sytuacji, aktualnie gospodarkę ściekową można rozwiązać tylko przez budowę indywidualnej oczyszczalni ścieków (odpowiedniej do występujących warunków geologicznych i hydrogeologicznych) względnie szczelnego, wybieralnego zbiornika ścieków komunalnych, zgodnie z art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. nr 239 z 2005, poz. 2019 ze zm.). Jest to rozwiązanie **tymczasowe**, do czasu budowy komunalnej sieci kanalizacyjnej.

Reasumując można stwierdzić, że taki sposób zagospodarowania terenu sprawia, że środowisko przyrodnicze tej części wsi Pieńki Królewskie funkcjonuje prawidłowo, żaden z jego elementów nie wykazuje wyraźnych zanieczyszczeń ani nie jest zdegradowany. Poziom hałasu, na przeważającym obszarze wsi nie przekracza wielkości progowych określonych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyrażonych równoważnym

poziomem dźwięku A (pochodzący z dróg lub linii kolejowych), który wynosi: w porze dziennej 55dB, a nocnej – 50dB, natomiast z pozostałych źródeł odpowiednio 50dB i 40dB. Jednak w rejonie analizowanych działek, z uwagi na sąsiedztwo drogi krajowej nr 55 oraz linii kolejowej, wartości te mogą być przekraczane.

IV. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM PRZEWIDYWANYM ODDZIAŁYWANIEM USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Przewiduje się, że nie będzie znaczącego oddziaływanie na środowisko ustaleń planu, ponieważ projekt planu wprowadzi zakaz realizowania wszystkich inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz.1397). W związku z powyższym nie przeprowadza się ponownie analizy stanu środowiska.

V. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE DLA REALIZACJI ZAMIERZEŃ PLANU W ASPEKcie OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16.04.2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Objęta projektem planu część wsi Pieńki Królewskie, nie posiada szczególnych walorów przyrodniczych, w związku z czym, teren ten nie jest objęty ochroną prawną w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880).

VI. OCENA PRZYDATNOŚCI DO RÓŻNYCH FORM ZAGOSPODAROWANIA

Planowaną formą zagospodarowania jest funkcja usług kultu religijnego. Plany zagospodarowania terenu powinny być prowadzone racjonalnie z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz z uwzględnieniem ład przestrzennego. *Warunki środowiska przyrodniczego nie stanowią przeszkody dla realizacji założonych funkcji.*

Należy podejmować działania ograniczające spływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych. Tereny zabudowy powinny być uzbrojone w sieć wodno-kanalizacyjną, co zapobiegnie zagrożeniu zanieczyszczenia wód podziemnych. Na podstawie obowiązujących przepisów należy zorganizować prawidłową gospodarkę odpadami. Należy zagospodarować zielenią powierzchnie działek, które nie są przeznaczone pod zabudowę i utwardzenie. W odniesieniu do tzw. „niskiej emisji” energetycznej, należy propagować stosowanie paliw ekologicznych takich jak lekki olej opałowy, biomasa itp. Planowane formy zagospodarowania nie wpłyną na pogorszenie środowiska naturalnego terenu opracowania i terenów sąsiednich. Analizując elementy środowiska przyrodniczego można określić ich przydatność dla różnych rodzajów użytkowania. Decydujący wpływ na wyznaczenie terenów korzystnych i niekorzystnych dla zainwestowania mają: rodzaj gruntów, ukształtowanie terenu, położenie zwierciadła wód gruntowych, klimat, ewentualnie zagrożenie procesami geodynamicznymi.

VII. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE

Uwarunkowania ekofizjograficzne definiują predyspozycje funkcjonalno–przestrzenne i możliwości zagospodarowania przestrzennego opracowywanego terenu.

Analizowany obszar w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczony pod funkcję usług kultu religijnego. Określone kierunki powinny kształtować sposób użytkowania terenu, gdyż w pełni oddają jego charakter.

Ze względów krajobrazowych i przyrodniczych, planowana na tym terenie zabudowa powinna odznaczać się walorami architektonicznymi i krajobrazowymi. Potencjał glebotwórczy na opracowywanym terenie jest dobrej jakości należy, więc przeznaczać pod zabudowę tereny o możliwie najsłabszej przydatności rolniczej i leśnej. Działki należy projektować o jak największej powierzchni, z maksymalnie dużym wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej.

Ważne jest, aby uregulować gospodarkę ściekową. Planowane tereny usług kultu religijnego należy objąć systemem kolektorów ściekowych zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

Przy lokalizacji nowej zabudowy na terenie opracowania oraz w jego sąsiedztwie, należy przestrzegać zasady jak najmniejszych przekształceń powierzchni ziemi. Zmiana sposobu użytkowania wpłynie zarówno pozytywnie jak i negatywnie na jakość środowiska przyrodniczego.

VIII. PODSUMOWANIE, SYNTEZA, WNIOSKI

Analiza predyspozycji funkcjonalno-przestrzennych obszaru opracowania pozwala na wyciągnięcie następujących twierdzeń:

- opracowanie ekofizjograficzne charakteryzuje poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego na analizowanym obszarze i w jego bezpośrednim otoczeniu oraz ich wzajemne powiązania;
- przedmiotem opracowania jest teren położony w m. Pieńki Król., gmina Grudziądz;
- działki przeznaczone pod zabudowę nie odznaczają się walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, jednak planowane zmiany zagospodarowania i użytkowania powinny odbywać się w sposób racjonalny z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i przestrzegania ładu przestrzennego;
- w sąsiedztwie działek brak jest udokumentowanych złóż kopalin z surowcami mineralnymi;
- teren opracowania uzyskał zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne;
- przy przeznaczaniu pod zabudowę terenu działki, należy przewidzieć możliwie wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

Rrealizacja przewidzianych funkcji na terenie działki nie będzie znacząco powodowała pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego oraz nie przyczyni się nadmiernie do wzrostu uciążliwości emitowanego hałasu.